

DOKONALÝ *Al I mountain*

➤ Veľavážená obec bajkerská, začať písať trail mesiaca po takých parádičkách, aké sme pojazdili v Amerike, je hodne ťažké a už len priblížiť sa k vysoko nasadenej latke je fuška. Neexistuje však problém, ktorý sa nedá zdolať. My si dnes predstavíme malofatranskú delikatesu, konkrétnejšie v jej Lučianskej časti. Pravdepodobne každého z vás napadnú ako prvé Martinské hole a nemýlite sa! Presne tam dáme dnes odpruženiu poriadne nažrať!

niektorí noseniu a to všetko pre špičkové výhľady (pokiaľ vydá počasíčko) a extra zjazd do dedinky Turie. Dovolím si upozorniť premotivovaných výletníkov, aby zďaleka obišli nasledujúce riadky a zabudli hlavne na druhú popisovanú trasu. Vy ostatní, čo sa nebojíte do lesa a naschvál sa vystavujete dávkam adrenalínu, poďte s nami na špicový single!

Aby sme dodržali „loop-ovú“ tradíciu, budeme si dnes musieť pri prvej trase z Rajeckých Teplíc vytrpieť poriadne stúpanie a solídnu dávku tlačienky v porovnaní s výšlapom z druhej strany, konkrétne z Martina. Tú popíšeme neskôr.

Červenú Brumhildu (dnes už nefunkčný Seatík) parkujeme na prázdnom parkovisku pred Rajeckými Teplícami. Spoza okien to vyzerá zle a predpoveď počasia s neomylným doktorom Ilkom sľubuje zlepšenie oblačnosti okolo obeda. Uveriť slovenským

meteorológom je doslova naivné (ako požičať gemblerovi prachy a čakať že ich vráti...), ale nám s kolegom Paedrom nič iné neostáva a okrem toho voľných víkendov, keď nepršalo bolo v sezóne 2010 dohromady možno päť...

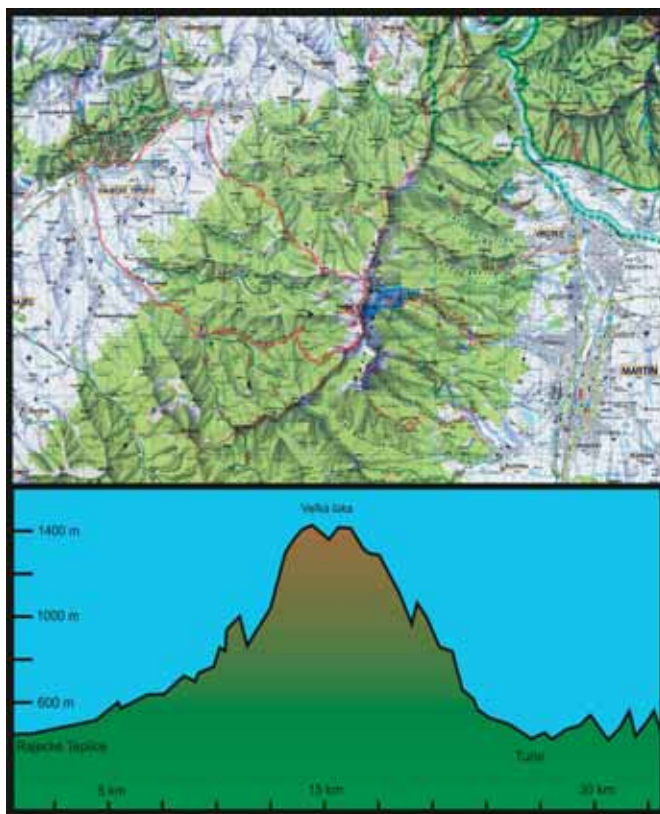
Je jasné že cez oblaky zatiaľ nevidno Fatranský masív Veľkej Lúky (1475 m), čo je najvyšší bod výletu, ale má to aj svoje pozitívne stránky – aspoň nevidno ten priepastný výškový rozdiel prevyšujúci tisíc metrov (parkovisko je v 410 m). Čo však mňa zloží na lopatky, je vôňa guláša z niektorej reštičky v Rajeckých Tepliciach. Mám sto chutí hneď z rána, miesto šliapania v mrholení, sadnúť si a poriadne sa nablábnuť už o deviatej ráno. Morálka nepustí a s prázdny brucho pokračujeme nudným asfaltovým stúpaním do dediny Kunerád, kde už netrpezlivo očakávame žltú turistickú značku smerujúcu do Svitačovej doliny. Netuším kto bol „maestro Svitač“, ale

Z mojich skúseností by som zaradil dnešný trail medzi tri najlepšie zjazdy mimo národných parkov na Slovensku, ktoré som mal česť okoštovať. Vysoko položené fatranské horstvo preverí bajkera vo všetkých smeroch. Nevyhňeme sa tlačeniu,

jeho dolina ukrýva mimocho-
dom Kuneradský zámok. Ak
si niekto potrpí na históriu,
má príležitosť sa realizovať.
S ignoranciou vlastnou baj-
kerom nedočkavých nabažiť
sa do sýtosti terénu, krútime
ďalej. Spomínanú žltú značku
si isto zapamätáte a vryje sa
vám do pamäti svojím brutál-
nym záverom. Ono, pokiaľ sa
stúpalo pár kilákov po lesnej
asfaltke a potažmo štrkovici,
bolo všetko v najlepšom
poriadku – výškové metre
postupne pribúdali. Bod zlo-
mu nastáva až vkročením na
turistický chodník. Dokonalá
previerka psychickej odol-
nosti priemerne trénovaného
jedinca. Sklon snád naberá
stupne kvalitnej liehoviny. Už
na mape bolo dopredu jasné,
že to v sedle nepôjde, ale
toto som nečakal! Tristo výš-
kových metrov na pomerne

krátkom úseku v tretrách a tri-
násť kilovou celoodpruženou
príťažou, by mohlo mať pre
sadiť svoje čaro. Z husto
porastenej hory sa postupne
stáva holina zahalená v opare
hmly. Konečne prestalo pršať
a sadám na záverečný stupák
ku vrchu Veterné (1441 m).
Podľa kalendára je leto, no
zrejme v tejto nadmorskej
výške má odlišnú podobu,
úplne iný svet. Nikde ani
nohy (to bude platiť do konca
výletu). Keď zafúka svieži
vetrík, pripomína to zimu
z ruských filmov – aspoň sa
človek nepotí a neotravuje
okridlená háveď. Chvalabohu
sme konečne na hrebeni
a nastáva tá lepšia polovica
trasy. Takisto je najvyšší čas
zmeniť žltú značku za červe-
nú. Prekvapene pozerám, keď
sa hrebeňom krúti dvojstopá
cesta od traktora, čakal som

tu čistý singel... Hold, kam nemôžu terénni cyklisti, tam nemá problém ťažká technika – žiarivý príklad slovenského paradoxu. Pravdepodobne aj v suchom období sa drží v kolajách voda. Rozumne to za nás vyriešili turisti, ktorí prešliapali v kosodrevine paralelný chodník, ten náležite využívame. Vysokohorský bajking má vždy svoju zvláštnu atmosféru a dnes tomu nie je inak, v úplnom tichu a hmle prechádzame postupne vrcholy Vidlice

(1466 m), Veľkej Lúky (1475 m) a Krížavy (1457 m). Posledné dva menované sú známe vysokými vysielacími a je ich vidno z hlavnej cesty medzi Žilinou a Martinom. Jeden je vojenský s komicou výstražnou tabuľkou : „Vysielané žiarenie škodí a je nebezpečné pre zdravie“. Popravde povedané, v takejto kose sa zdržovať ožarovaním nemáme kedy a pokračujeme po červenej značke, keby z toho bolo aspoň trochu teplejšie, nič by sa nestalo.

Chodník konečne zosinglel až za väčším, betónovým plotom obohaným komplexom antén, satelitov a iného „harampádí“, na Krížave. Terén začína klesať vymletým korytom po križovanie s hľadanou zelenou značkou. No je to len malý predkrm niečoho čo sa dá len ťažko popísať a čo treba isto vyskúšať na živo. Do dedinky Turie je to deväťkilometrová porcia terénu najvyššej kvality. Poriadne gummy a celopéro tu hrajú prvé husle. Ono, po červenej

sa dá pokračovať aj ďalej po hrebeni na kopec Minčol, ale o tom zas inokedy.

V tomto mokre to chce na koreňoch stláčať prednú brzdu s pokojom Angličana (neviem, kto vymýšľa takéto prirovnania, veď najbrutálnejší hooligans sú z anglicka a keď si predstavím turistu močiaceho v Blave do fontány na námestí, je to zas len Angličan). V každom prípade treba rozvahu a dobrý zrak. Zelená zo začiatku kľučkuje lúkou a prudko odbočí doľava, čo sme si v tejto slabej viditeľnosti akosi nevšimli – hlavne, že mám GPS... (ale v zjazde dávam prednosť pozeráť pred seba ako na displej). Do bielej hmly ručím na Paedra nech sa vráti, odpoveď vôbec nepočujem lebo fúka. Skúšam písať, ale má to háčik, Paedr písať nevie a tak rozmýšľam, či sa na neho vykašľem alebo s klepkajúcimi zubami budem čakať? No našťastie netrvalo dlho a maestro sa tlačí opäť nahor. Úspešne sa zas napojíme krátkym traverzom na správny chodník a už sa to sype! Porcia koreňov, kamenia, ostré zákruty a prudké úseky. Je to proste bomba, chvíľkové odpočinutie rukám využívame na fotodokumentáciu. Plusom je podložie, ktoré ani po vytrvalých dažďoch nelepí blato na plášte

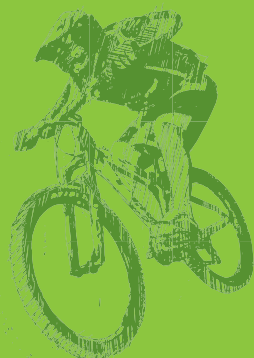
že v traili mesiaca je toto zatiaľ moja jednotka a pokiaľ sa budú dať opísať ďalšie zakázané lahôdky, máte sa na čo tešiť! Možno práve teraz je ten správny čas, aby sa otvorila diskusia o legalizácii horskej cyklistiky do miest, kde naozaj patrí, čiže do hôr a kecy o dopadoch na prírodu už raz a navždy vyvrátiť! Veď keď sa môže jazdiť v Alpách, Pyrenejach, Balkáne a skoro kdekoľvek inde, prečo by sme sa mali nechať obmedzovať vo štvrtnej najlesnatejšej krajine Európy??? Takisto aj ako bajker, som zarytým ochrancom prírody a myslím si, že ťažké vibramové topánky obuté na vypaseních turistoch spôsobujú väčšiu ujmu ako 2, 3-ky plášte s mäkkou bočnou zmesou...

Martinské hole z Martina.

Podstatne jednoduchší výšlap na Hole oproti prvej variante z Rajeckej strany je zo známe-

ho okresného mesta Martina. Miestna Časť Podhája, okrem toho, že tam žije momentálne najkrajšia a najmúdrejšia Slovenka „Kleopatra z Turca“ ponúka možnosť vystúpať hore oveľa príjemnejšie ako z Vrútok po nekonečne dlhej asfaltke (v lete s opekaním na slnku) a bez tlačenia ako z druhej strany. Navyše je to orientačne až primitívne jednoduché. Stačí sa dostať do spomínaného Podhája, rovno po asfaltke smer Stráne a žltou značkou vystúpať na vrch. (o správnom orientačnom úsudku sa uistíte podľa starej nefunkčnej lanovky). Teoreticky by stačilo vyjsť len po chaty, ušetriť sily, dať si pivo a pripraviť sa na naozaj tučný zjazd. Už pri výstupe po lesnej ceste plnej prudkých serpentín na Kalužnú, si budete všimáť prudký singel, ktorý križuje svah na viacerých miestach a to je presne ono. Náš pôvodný plán bol ísť

a kamenný podklad solídne drží. Zábava na jednotku s hviezdíčkou! Spodná časť je lesácka zväžnica vymytá stekajúcou vodou do balvanov. Dnes skôr pripomína koryto potoka a jazdiť v prúde ľadovej vody je hotová pasia. Bude to znieť blbo, ale pôdna erózia nám tento krát zahrála do karát. NESTAČÍ! Už tušíme že prichádza fajront a mokry do nitky nemáme čo stratiť – v takomto vytržení treba využiť každý meter a na pokoji nenecháme jediný koreň alebo nerovnosť i keď sa dá obísť. Zábava predsa len končí a stará asfaltka popri bývalej horárni klesá pokojným sklonom do Turia. Zelené značenie bolo spravené dobre a zablúdiť by za dobrej viditeľnosti nemal ani talentovaný blúdič. Záver k autu je vegetná klasika po asfalte. Musím priznať,

z vrchu na Minčol po červe-
nej, ale keď sme zočili takúto
nádheru nevedeli sme si
pomôcť a plán bol v prachu...
Jediný to trochu ľutoval Peťo
z XC-kovým bajkom. Tu sa
zide každý centimeter zdvihu
naviac a dobré brzdy tiež ne-
budú na škodu. Hlavne v mok-
rom počasí to chce „gule“
(nemohol som inak). Ešte
dopíšem, že záverečný úsek
stúpania z pod Kalužinej sa
napojí na spomínanú asfaltku
a v pokľudnom stúpaní zdarne
dokončíme nudnejšiu časť
výletu. Ako sme sa tak občer-
stvovali, prišla pekná kočka
na „kanóne“ a predstavte
si, ja som ju videl v nejakom
filme o Himalájach. Tož, svet
je malý... Kto chce, môže sa
dobajkovať až po vysieláče
na Krížave alebo Veľkej Lúke,
vychutnať výhľady a pustiť
sa dole krížom cez lúku po
chodníčku zarytom v tráve.
Smotanu začneme zlizovať až
pod chatami, kde sa napojíme

na spomínaný neznáčený
trail. My sme sa radšej
opýtali, aby sme mali istotu
a kto by náhodou netrafil má
opätovnú možnosť reparátu,
nižšie na asfaltke pri spomína-
ných križovaniach. Dole je to
naozajstná nirvána, a vyžaduje
je ruku skúseného majstra.
Zážitok je viac, ako dokáže
slovenčina opísať. Mať pred
polrokom terajšie endurko,
malo by to o stupeň väčšie
grády. Výhoda tohto super-
trailu je, že sa vrátite naspäť
do Podhája a až úplne dole
dokonalým singlom. Fakt od-
porúčam technicky zamera-
ným bajkerom na ochutnanie!
Aby sme dokončili misiu na
Martinské hole, musíme spo-
menúť aj ďalší trail. Je to opäť
parádna jazda, podobná prvej
variante do Turia. Výšľapová
trasa je rovnaká z Podhája
po žltej turistickej značke ako
v predošlom prípade (pod Ka-
lužinú a záverečný asfalt). No
namiesto neznáčeného chod-

AI I mountain

níku sa dole pustíte od chat
na Martinských holiach po
modrej značke do Bystričky
(dedinka kúsok od Martina).
Dlhý singel s jedným brodom
potoka a kúskom asfaltu je
rýchly, má dobrý rytmus,
ktorý pokazí len jeden pad-
nutý strom. Celkovo by som
hodnotil Martinské hole ako
jednu z najlepších destinácií
na rodnej hrudi, s množstvom
dokonalých trialov. Množstvo
dolín a členitosť terénu ponú-
ka kopec variácií a naplánovať
tu jazdy na týždňovú dovo-
lenku nebude žiadny problém
– v každom prípade, neofu-
tujete! Všetky trasy máme
k stiahnutiu do GPS aj na
našej stránke [www.karpaty-
bike.wz.cz](http://www.karpaty-bike.wz.cz) v sekcii Trasy.

Upozornenie na záver: Nie-
kedy na koncoch dolín (často
Gaderská) strážia ochránári,
ktorí akosi nemôžu prestať
naš športový apetít a otáčajú
bajkerov naspäť. ✖

